

885**USTAWA**

z dnia 29 sierpnia 1997 r.

o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz o zmianie niektórych ustaw.

Art. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196, z 1995 r. Nr 90, poz. 446, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 132, poz. 622 oraz z 1997 r. Nr 46, poz. 296, Nr 96, poz. 592 i Nr 121, poz. 770) wprowadza się następujące zmiany:

1) preambuła otrzymuje brzmienie:

„Rzeczpospolita Polska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, oznaczającą dążenie do:

- zachowania możliwości odtwarzania się zasobów naturalnych,
- racjonalnego użytkowania zasobów nieodnawialnych i zastępowania ich substytutami,
- ograniczania uciążliwości dla środowiska i nieprzekraczania granic wyznaczonych jego odpornością,

- zachowania różnorodności biologicznej,
- zapewnienia obywatelom bezpieczeństwa ekologicznego,
- tworzenia podmiotom gospodarczym warunków do uczciwej konkurencji w dostępie do ograniczonych zasobów i możliwości odprowadzania zanieczyszczeń,

zapewnia ochronę i racjonalne kształtowanie środowiska stanowiącego dobro ogólnonarodowe oraz tworzy warunki sprzyjające urzeczywistnieniu prawa obywateli do równoprawnego korzystania z wartości środowiska.

Kierując się powyższym, uznaje się za niezbędne:

- ustanowienie środków prawnych zapewniających użytkowanie środowiska zgodnie z interesem publicznym,

- określenie obowiązków organów państwowych, samorządowych, podmiotów gospodarczych i innych jednostek organizacyjnych, a także organizacji społecznych i zawodowych,
 - ochronę środowiska przez każdego obywatela oraz rozwijanie świadomości społecznej w celu powszechnego wypełniania tego obowiązku, i w związku z tym stanowi się, co następuje:”;
- 2) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Ochrona środowiska polega na działaniu lub zaniechaniu umożliwiającym zachowanie bądź przywrócenie równowagi przyrodniczej koniecznej do osiągnięcia celu, o którym mowa w art. 1 ust. 1. Ochrona ta wyraża się w szczególności w:
- 1) racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami przyrodniczymi zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
 - 2) przeciwdziałaniu lub zapobieganiu szkodliwym wpływom na środowisko powodującym jego zniszczenie, zanieczyszczenie, zmiany cech fizycznych lub charakteru elementów przyrodniczych,
 - 3) przywracaniu do stanu właściwego elementów przyrodniczych.”;
- 3) w art. 3:
- a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) zrównoważonym rozwoju — rozumie się przez to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym w celu równoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczeństw lub ich obywateli — zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń — następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych,”
 - b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a—4e w brzmieniu:
 - „4a) odpadach — rozumie się przez to odpady określone przepisami o odpadach,
 - 4b) substancjach niebezpiecznych — rozumie się przez to substancje, ich składniki, mieszaniny lub preparaty, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, fizyczne, biologiczne lub toksyczne mogą w przypadku nieprawidłowego obchodzenia się z nimi spowodować śmierć, rozstrój zdrowia lub uszkodzenie ciała ludzkiego albo zniszczenie lub uszkodzenie dóbr materialnych lub elementów środowiska, w tym organizmów żywych,
 - 4c) instalacjach mogących spowodować nadzwyczajne zagrożenia środowiska — rozumie się przez to instalacje zlokalizowane w obiektach lub miejscach stałych (instalacje stacjonarne), które służą do produkcji, przetwarzania, sprzedawania, gromadzenia, przesyłania bądź wykorzystywania lub usuwania substancji niebezpiecznych w takiej formie i ilości, że stwarza to ryzyko poważnych awarii lub katastrof z udziałem tych substancji,
 - 4d) raporcie bezpieczeństwa — rozumie się przez to dokument zawierający charakterystykę jakościową i informacje o ilości substancji niebezpiecznych składowanych w zakładzie, wykorzystywanych lub uzyskiwanych w procesie produkcji, oraz plan operacyjno-ratowniczy podejmowanych na własnym terenie działań na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń,
 - 4e) czystszej produkcji — rozumie się przez to sposób organizacji, techniki i technologie oraz metody produkcji, które uwzględniają konieczność zapobiegania zagrożeniu lub ograniczania zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska w procesach produkcyjnych oraz we wszystkich fazach istnienia gotowego produktu, w tym także po utracie jego cech użytkowych,”
 - c) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
„8a) tytule prawnym — rozumie się przez to prawo własności, użytkowania wieczystego, zarządu, użytkowania oraz inne prawa wynikające z umów cywilnoprawnych,”
 - d) skreśla się pkt 11 i 12,
 - e) po pkt 14 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 15 w brzmieniu:
„15) zieleni miejskiej — rozumie się przez to zespoły roślinności spełniające cele wypoczynkowe, zdrowotne i estetyczne, a w szczególności: parki, zieleńce, zieleń na placach, ulicach, zieleń izolacyjną i pracownicze ogrody działkowe.”;
- 4) art. 5 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 5. 1. Zrównoważony rozwój i ochrona środowiska stanowią istotny element polityki społeczno-gospodarczej oraz polityki zagospodarowania przestrzennego państwa. Zasada zrównoważonego rozwoju i ochrona środowiska stanowią podstawę do sporządzania i aktualizacji: koncepcji polityki zagospodarowania przestrzennego kraju, studiów zagospodarowania przestrzennego województw, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zadania związane z realizacją zasady zrównoważonego rozwoju i ochroną środowiska są uwzględniane w aktach normatywnych, a także w działalności organów państwowych, jednostek organizacyjnych i organizacji społecznych.
2. W dokumentach i planach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:

- 1) określa się przedsięwzięcia niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i odpadów oraz do zapewnienia ochrony środowiska lub przywrócenia go do stanu właściwego,
 - 2) ustala się warunki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska, oraz zapewnia niezbędne środki na ten cel,
 - 3) wykorzystuje się osiągnięcia nauki i techniki, zmniejszające zagrożenie środowiska.”;
- 5) art. 6 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 6. 1. Przy ustalaniu w planach zagospodarowania przestrzennego kierunków rozwoju kraju, województw, miast oraz gmin należy uwzględniać potrzeby ochrony środowiska i zasadę zrównoważonego rozwoju.
2. W studium i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej, racjonalną gospodarkę zasobami przyrodniczymi środowiska i ochronę walorów krajobrazowych oraz warunków klimatycznych. Przeznaczenie i sposoby zagospodarowania terenów powinny w największym stopniu zapewniać zachowanie ich walorów naturalnych.
3. W studium i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem, w strukturze wykorzystania terenów ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.
4. W studium i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w szczególności:
- 1) ustala się programy racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi i racjonalnego gospodarowania zasobami gleby,
 - 2) zapewnia się kompleksowe rozwiązywanie problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,
 - 3) zapewnia się ochronę walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
 - 4) uwzględnia się potrzeby ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i wi-
- bracjami oraz przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, a także potrzeby ochrony powierzchni ziemi na terenach eksploatacji złóż kopalin,
- 5) uwzględnia się potrzeby ochrony wód przed zanieczyszczeniami powstającymi w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej.
5. W studium i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się także sposób zagospodarowania obszarów objętych szkodliwym oddziaływaniem na środowisko powodowanym działalnością gospodarczą, jeżeli oddziaływanie to nie może być wyeliminowane albo skutecznie ograniczone przez zastosowanie odpowiednich środków technicznych, zmianę technologii lub wyznaczenie obszarów ograniczonego użytkowania.”;
- 6) w art. 7 w ust. 1 po wyrazie „ustaleń” dodaje się wyraz „miejscowych”;
- 7) art. 8 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 8. 1. Rzeczpospolita Polska rozwija współpracę międzynarodową w sprawach ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.
2. Zawierane przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe powinny uwzględniać potrzeby ochrony środowiska i zasadę zrównoważonego rozwoju.”;
- 8) w art. 11 w ust. 1 po wyrazach „ochrony środowiska” dodaje się wyrazy „i zrównoważonego rozwoju”;
- 9) w art. 16 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W studium zagospodarowania przestrzennego województwa oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się obszary występowania złóż kopalin oraz obecne i przyszłe potrzeby eksploatacji tych złóż.”;
- 10) art. 20 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 20. 1. Przy przygotowywaniu i wykonywaniu robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych uwzględnia się potrzebę zachowania dolin rzecznych oraz obszarów zalewowych w stanie równowagi przyrodniczej i utrzymania różnorodności biologicznej.
2. Przy przygotowywaniu i wykonywaniu robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne jednostki organizacyjne i osoby fizyczne są obowiązane stosować środki zapewniające zachowanie równowagi przy-

rodniczej i różnorodności biologicznej, w tym zwłaszcza odpowiednich stosunków wodnych w glebie.

3. Wojewoda w drodze decyzji ustala warunki prowadzenia robót, o których mowa w ust. 1 i 2. W przypadku robót podejmowanych na terenach o szczególnych wartościach społeczno-gospodarczych, a zwłaszcza na terenach, na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnej wartości z punktu widzenia przyrodniczego lub gospodarczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych i tarlisk ryb, decyzja wydawana jest na podstawie przedstawionej przez wnioskodawcę oceny oddziaływania na środowisko, sporządzonej przez biegłego z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”;

11) w art. 23 w ust. 1 wyrazy „Terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego” zastępuje się wyrazem „Wojewoda”;

12) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. Ochrona powietrza polega na zapobieganiu powstawaniu, na ograniczaniu lub na eliminowaniu wprowadzanych do powietrza substancji zanieczyszczających w celu zmniejszenia stężeń do dopuszczalnego poziomu lub utrzymania ich na poziomie nie przekraczającym obowiązujących wielkości dopuszczalnych stężeń substancji.”;

13) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. Jednostki organizacyjne są obowiązane stosować metody, technologie i środki techniczne chroniące powietrze przed zanieczyszczeniem.”;

14) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. Przy podejmowaniu przedsięwzięć, z którymi związane jest wprowadzanie do powietrza substancji zanieczyszczających, uwzględnia się aktualny stan zanieczyszczenia powietrza na danym obszarze, określany przez właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

2. Na obszarze, na którym nastąpiło przekroczenie dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających, wojewoda może, w drodze decyzji, nałożyć na jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność powodującą wprowadzanie substancji zanieczyszczających obowiązek prowadzenia pomiarów stężeń tych substancji w powietrzu.”;

15) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, listy substancji zanieczyszczających, dopuszczalne wartości stężeń tych substancji w powietrzu oraz zakres, warunki ich dotrzymywania, obszar, na którym mają obowiązywać, a także czas ich obowiązywania.

2. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne do wprowadzania do powietrza ilości i rodzaje substancji zanieczyszczających z procesów technologicznych i operacji technicznych, warunki uznawania dopuszczalnych ilości i rodzajów substancji zanieczyszczających za dotrzymane, czas obowiązywania tych ustaleń, postępowanie w przypadku zakłóceń w procesach technologicznych i operacjach technicznych lub pracy urządzeń ochronnych, warunki prowadzenia tych procesów i operacji oraz konieczne ze względu na wymagania ochrony środowiska urządzenia techniczne, a także przypadki, w których jest niezbędne prowadzenie pomiarów stężeń substancji zanieczyszczających w gazach odlotowych i zakres tych pomiarów.

3. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania dopuszczalnych do wprowadzania do powietrza rodzajów i ilości substancji zanieczyszczających oraz wymagania, jakim powinna odpowiadać dokumentacja niezbędna do wydania decyzji, o której mowa w art. 30 ust. 1.

4. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne wielkości i rodzaje substancji zanieczyszczających wytwarzanych przez silniki spalinowe, czas obowiązywania tych ustaleń oraz konieczne ze względu na ochronę środowiska urządzenia techniczne wymagane w układach tych silników.

5. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określi, w drodze rozporządzenia, metody obliczania stanu zanieczyszczenia powietrza dla źródeł istniejących i projektowanych.”;

16) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. Jednostka organizacyjna wprowadzająca do powietrza substancje zanie-

- czyszczające jest obowiązana, z zastrzeżeniem ust. 4, posiadać decyzję ustalającą rodzaje i ilości substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzania do powietrza.
2. Organem właściwym do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, jest wojewoda, któremu jednostka organizacyjna przedstawia dokumentację odpowiadającą wymaganiom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ust. 3. Decyzją tą mogą być nałożone dodatkowe obowiązki wynikające z potrzeb ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem.
 3. Wojewoda może także nałożyć na jednostkę organizacyjną obowiązki wynikające z potrzeb ochrony powietrza w drodze odrębnej decyzji.
 4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy jednostek organizacyjnych wprowadzających do powietrza substancje zanieczyszczające powstałe w wyniku parowania paliw przy przeładunku oraz substancje zanieczyszczające powstające w procesach spalania:
 - 1) w silnikach spalinowych,
 - 2) w źródłach o łącznej wydajności cieplnej:
 - do 0,5 MWt opalanych węglem kamiennym lub olejem,
 - do 1 MWt opalanych koksem, drewnem, słomą lub gazem.
 5. Do jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 4, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.
 6. Decyzja ostateczna, o której mowa w ust. 1, może być uchylona lub zmieniona przez organ administracji państwowej, który ją wydał, w razie:
 - 1) zmiany ilości, rodzaju lub warunków odprowadzania substancji zanieczyszczających,
 - 2) zmiany norm i przepisów dotyczących ochrony powietrza,
 - 3) powstania nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza.
 7. Uchylenie lub zmiana decyzji z przyczyn określonych w ust. 6 pkt 3 może nastąpić za odszkodowaniem.
 8. Jednostka organizacyjna, która uzyskuje korzyści w związku z uchyleniem lub zmianą decyzji z przyczyn określonych w ust. 6 pkt 3, uczestniczy w pokrywaniu kosztów odszkodowania stosownie do uzyskanych korzyści.
 9. Dane o rodzajach i ilości substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzania do powietrza zawarte w decyzjach, o których mowa w ust. 1, wojewoda przechowuje w publicznie dostępnym rejestrze.
 10. Na wniosek jednostki organizacyjnej, której decyzja dotyczy, uzasadnionymi potrzebami ochrony tajemnicy handlowej, organ wyłącza dane, o których mowa w ust. 9, z publicznie dostępnego rejestru umieszczając o tym w nim informację.”;
- 17) w art. 31 w ust. 1 skreśla się wyrazy „lub osobę fizyczną”, a wyrazy „art. 30 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 30 ust. 1—3 i 5”;
 - 18) po art. 31 dodaje się art. 31a w brzmieniu:

„Art. 31a. Wojewoda może, w drodze rozporządzenia, w celu ograniczenia zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi, zapobieżenia zniszczeniu środowiska lub zabytków, określić dla terenu województwa lub jego części jakość albo rodzaje paliw dopuszczonych do stosowania przez jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 30 ust. 4, oraz przez osoby fizyczne, a także sposób realizacji i kontroli tego obowiązku.”;
 - 19) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. 1. Wojewoda, w porozumieniu z wojewódzkim inspektorem sanitarnym i wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska, może, w drodze rozporządzenia, określić alarmowe poziomy stężenia zanieczyszczeń dla terenu województwa lub jego części oraz określić zakres działań zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, a w szczególności:

 - 1) tryb i sposób ogłaszania stanów alarmowych,
 - 2) listę jednostek organizacyjnych obowiązanych do ograniczenia lub zakazu emisji,
 - 3) tryb uzgadniania sposobu i zakresu ograniczenia emisji,
 - 4) sposób organizacji i ograniczeń lub zakazu ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń napędzanych silnikami spalinowymi na obszarze, na którym ogłoszono stan alarmowy,
 - 5) postępowanie organów, instytucji i jednostek organizacyjnych oraz zachowanie się obywateli w razie ogłoszenia stanu alarmowego.

2. Wojewoda, w przypadku stwierdzenia przekroczenia alarmowych poziomów stężeń na podstawie udostępnionych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska wyników badań i obserwacji oraz ocen i prognoz stanu środowiska, ogłasza stan alarmowy

w sposób określony w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1.

3. Wojewoda może ogłosić stan alarmowy, o którym mowa w ust. 1, w przypadku, gdy z przeprowadzonych analiz i prognoz wynika, że występująca sytuacja może doprowadzić do osiągnięcia lub przekroczenia określonych w rozporządzeniu wojewody alarmowych poziomów stężeń.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i ust. 3, wojewoda informuje o obowiązkach wynikających z tego stanu w lokalnych środkach masowego przekazu.
5. O wprowadzeniu stanu alarmowego wojewoda powiadamia wojewodów z sąsiednich województw.”;

20) w art. 34:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ochronę świata roślinnego i zwierzęcego zapewnia się w szczególności w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przez zabezpieczenie lasów i zadrzewień przed szkodliwym oddziaływaniem zanieczyszczeń środowiska, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, zwłaszcza gdy jest to konieczne ze względu na potrzebę ochrony gleby i świata zwierzęcego, kształtowanie klimatu oraz inne potrzeby związane z zapewnieniem równowagi przyrodniczej i zaspokojeniem potrzeb ludzi w zakresie wypoczynku.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne są obowiązane chronić lasy przed szkodliwymi wpływami gazów, pyłów, odpadów i ścieków.”;

21) w art. 36 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Ochronie podlegają również tereny przewidziane w planach zagospodarowania przestrzennego pod rozbudowę istniejących lub budowę nowych ogrodów botanicznych i zoologicznych.”;

22) po art. 37 dodaje się art. 37a w brzmieniu:

„Art. 37a. 1. Zamierzone uwolnienie genetycznie zmodyfikowanych organizmów do środowiska w celach eksperymentalnych lub wprowadzenie do obrotu produktu zawierającego organizmy genetycznie zmodyfikowane lub składającego się z takich organizmów albo ich części wymaga zezwolenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

2. Organizmy genetycznie zmodyfikowane oznaczają organizmy, których struktura genomu została zmieniona przez usunięcie jednego lub więcej genów albo zmianę jednego lub więcej genów, a także w drodze hodowli organizmów hybrydowych realizowanej z wykorzystaniem techniki inżynierii genetycznej.
3. Do wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, wnioskodawca załącza ocenę zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi.
4. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w drodze rozporządzenia, ogłosi wykaz wszystkich produktów wprowadzonych do obrotu, o których mowa w ust. 1.
5. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa może uchylić wydane zezwolenie w przypadku, gdy zamierzone uwolnienie genetycznie zmodyfikowanych organizmów do środowiska w celach eksperymentalnych lub gdy wprowadzony do obrotu produkt zawierający organizmy genetycznie zmodyfikowane lub składający się z takich organizmów albo ich części może spowodować większe zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi niż wynika to z oceny zagrożenia, o której mowa w ust. 3.
6. Jednostka organizacyjna, która uzyskała zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, obowiązana jest do niezwłocznego poinformowania Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o każdym przypadku zwiększenia zagrożenia, o którym mowa w ust. 5.
7. Produkt, o którym mowa w ust. 1, wprowadzony do obrotu, powinien być odpowiednio oznakowany i opakowany.
8. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych, określili w drodze rozporządzenia:
 - 1) wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o wydanie zezwoleń, o których mowa w ust. 1,
 - 2) wymagania, jakim powinna odpowiadać ocena zagrożenia dla

- środowiska i zdrowia ludzi, o której mowa w ust. 3, oraz zakres badań i analiz niezbędnych do jej sporządzenia,
- 3) wymagania, jakim powinny odpowiadać oznakowanie i opakowanie, o których mowa w ust. 7.”;
- 23) art. 40 otrzymuje brzmienie:
„Art. 40. Ochronę walorów krajobrazowych środowiska i wynikające z niej zadania uwzględnia się w opracowaniach, o których mowa w art. 5 ust. 1.”;
- 24) skreśla się art. 41;
- 25) w art. 42 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się obowiązek tworzenia i ochrony terenów zieleni miejskiej.”;
- 26) w art. 43 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
„2. Przy zmianie przeznaczenia terenu zieleni miejskiej stosuje się przepisy dotyczące opracowywania i uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
3. Przepis ust. 2 dotyczy także terenów jeszcze nie zagospodarowanych, lecz przeznaczonych zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na tereny zieleni miejskiej.”;
- 27) art. 47 otrzymuje brzmienie:
„Art. 47. 1. Tereny na obszarach gmin pokryte drzewostanem o charakterze parkowym, stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa, mogą być objęte ochroną jako parki, jeżeli nie podlegają przepisom o ochronie dóbr kultury.
2. Rada gminy ustanawiając park określa jego granice oraz sposób wykonywania ochrony.”;
- 28) w art. 48:
a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić za zezwoleniem wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Organ ten może uzależnić udzielenie zezwolenia od przesadzenia drzew lub krzewów we wskazane przez niego miejsce, jeżeli takie przesadzenie jest możliwe, albo od zastąpienia drzew lub krzewów przewidzianych do usunięcia innymi drzewami lub krzewami.”,
b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Przepisów ust. 2 nie stosuje się do:
1) drzew i krzewów owocowych,
2) drzew i krzewów sadzonych na plantacjach,
3) drzew i krzewów, których wiek nie przekracza 5 lat, z zastrzeżeniem pkt 4,
4) drzew i krzewów, których wiek nie przekracza 30 lat, usuwanych z terenu nieruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych.”;
- 29) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu:
„Art. 48a. Przepisów ustawy dotyczących usuwania drzew i krzewów, pobierania opłat i wymierzania kar nie stosuje się do:
1) drzew i krzewów w lasach i na gruntach leśnych,
2) drzew i krzewów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody,
3) drzew i krzewów usuwanych z wałów przeciwpowodziowych i międzywali, jeżeli obowiązek ich usunięcia wynika z odrębnych przepisów.”;
- 30) art. 49 otrzymuje brzmienie:
„Art. 49. 1. Ochrona przed hałasem i wibracjami polega na zapobieganiu ich powstawaniu lub przenikaniu do środowiska.
2. Jednostki organizacyjne i osoby fizyczne zapewniają ochronę środowiska przed hałasem i wibracjami przez zaniechanie czynności powodujących hałas lub wibracje bądź przez stosowanie odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych mających na celu zapobieżenie powstawaniu albo przenikaniu do środowiska hałasu lub wibracji, a także zmniejszenie poziomu hałasu i ograniczenie wibracji.”;
- 31) art. 50 otrzymuje brzmienie:
„Art. 50. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w drodze rozporządzenia, określi:
1) dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku,
2) obowiązki organów administracji publicznej, jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych związane z ochroną ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami.”;
- 32) art. 51 otrzymuje brzmienie:
„Art. 51. 1. Wojewoda, na podstawie pomiarów poziomu hałasu w środowisku, dokonuje oceny warunków akustycznych.
2. Jeżeli hałas w środowisku przekracza dopuszczalny poziom, wojewoda określa, w drodze decyzji, z zastrzeżeniem art. 51a, dla jednostek organizacyjnych dopuszczalny poziom hałasu przenikającego do środowiska.
3. Decyzja ostateczna, o której mowa w ust. 2, może być uchylona lub zmie-

niona przez organ, który ją wydał, w razie:

- 1) zmiany rodzaju terenu powodującej podwyższenie lub obniżenie dopuszczalnego poziomu hałasu,
 - 2) zmiany norm i przepisów dotyczących ochrony środowiska przed hałasem,
 - 3) powstania nowych źródeł hałasu przenikającego do środowiska.
4. Uchylenie lub zmiana decyzji z przyczyn określonych w ust. 3 pkt 3 może nastąpić za odszkodowaniem.
5. Jednostka organizacyjna, która uzyskuje korzyści w związku z uchyleniem lub zmianą decyzji z przyczyn określonych w ust. 3 pkt 3, uczestniczy w kosztach odszkodowania stosownie do uzyskanych korzyści.
6. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu określonego decyzją, o której mowa w ust. 2, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może nakazać wstrzymanie działalności powodującej przekroczenie.
7. W przypadkach określonych w ust. 6, na wniosek zainteresowanego, organ wymieniony w tym przepisie może ustalić termin usunięcia przyczyn przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, a w razie nieusunięcia ich w tym terminie nakazuje wstrzymanie działalności powodującej przekroczenie.”;

33) po art. 51 dodaje się art. 51a w brzmieniu:

„Art. 51a. Decyzji, o której mowa w art. 51 ust. 2, nie wymaga się w przypadku organizowania jednorazowej imprezy rozrywkowej, sportowej, handlowo-reklamowej lub innej o podobnym charakterze.”;

34) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. 1. Przebieg oraz rozwiązania techniczne tras komunikacyjnych powinny zapewniać możliwie najmniejsze uciążliwości dla środowiska w zakresie hałasu i wibracji.

2. Rada gminy może uchylać przepisy gminne ustanawiające ograniczenia w korzystaniu z urządzeń technicznych oraz środków transportu i komunikacji stwarzających uciążliwości dla środowiska w zakresie hałasu i wibracji lub ograniczenia czasu ich pracy.”;

35) w art. 60 w ust. 2 skreśla się drugie zdanie;

36) art. 63 otrzymuje brzmienie:

„Art. 63. 1. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalne poziomy promieniowania, jakie mogą występować w środowisku, oraz wymagania obowiązujące przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy ochrony przed promieniowaniem jonizującym, której zasady określają przepisy odrębne.

3. Wymagania obowiązujące przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania, o których mowa w ust. 1, emitowanego przez urządzenia znajdujące się na terenach będących w zarządzie organów wojskowych, określi w drodze zarządzenia Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.”;

37) w art. 64:

- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą”,
- b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „prowadzące albo”;

38) w art. 65 skreśla się wyraz „również”;

39) w art. 66 skreśla się wyrazy „i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą”;

40) w art. 68:

- a) w ust. 3 wyrazy „Terenowy organ administracji państwowej ustalający lokalizację inwestycji” zastępuje się wyrazami „Organ ustalający warunki zabudowy i zagospodarowania terenu”,
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Projekt budowlany przedstawiany przy ubieganiu się o decyzję o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego oraz o decyzję o pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, w przypadku inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska, wymaga uzgodnienia z wojewodą i właściwym państwowym terenowym inspektorem sanitarnym.”;

c) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz projektu budowlanego inwestycji szczególnie szkodliwej dla środowiska i zdrowia ludzi lub inwestycji mogącej pogorszyć stan środowiska dokonywane jest na podstawie odpowiedniej dla danego etapu inwestycyjnego oceny oddziaływania na środowisko, sporządzonej na koszt inwestora przez biegłego z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”;

41) w art. 69 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy ustalaniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględnia się wymagania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i przepisów o ochronie środowiska.”;

42) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Wojewoda może decyzją zobowiązać inwestora, a także właściciela, zarządcę lub posiadacza obiektu budowlanego albo zespołu obiektów, do przedstawienia sporządzonej przez biegłego z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oceny oddziaływania inwestycji lub obiektu budowlanego albo zespołu obiektów na środowisko.

2. Koszty sporządzenia ocen, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 68 ust. 6, ponosi inwestor, właściciel, zarządca lub posiadacz obiektu budowlanego lub zespołu obiektów albo ubiegający się o koncesję na działalność, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 111, poz. 726) lub prowadzący działalność w oparciu o tę koncesję.
3. W razie nieprzedstawienia w wyznaczonym terminie żądanej oceny jej wykonanie może być zlecone na koszt zobowiązanego.
4. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 20 ust. 3, art. 68 ust. 6 i art. 71 ust. 2.”;

43) art. 70a otrzymuje brzmienie:

„Art. 70a. 1. Uprawnienia biegłego, o którym mowa w art. 20 ust. 3, art. 68 ust. 6 i art. 70 ust. 1 niniejszej ustawy, a także w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne i w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody, stwierdza Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa wydając świadectwo. Odmowa nadania uprawnień następuje w drodze decyzji.

2. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa powołuje komisję kwalifikacyjną do spraw uprawnień biegłych, a także prowadzi listę biegłych.
3. Koszty postępowania kwalifikacyjnego ponosi osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień biegłego.

4. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje, jakim powinien odpowiadać biegły, sposób, tryb i szczegółowe warunki nadawania uprawnień oraz działania komisji kwalifikacyjnej do spraw uprawnień biegłych; sposób ustalania kosztów postępowania kwalifikacyjnego oraz wynagrodzenie za udział w pracach komisji kwalifikacyjnej do spraw uprawnień biegłych.

5. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa może cofnąć, w drodze decyzji, uprawnienia, o których mowa w ust. 1, w przypadku stwierdzenia przez komisję kwalifikacyjną, że biegły nie wykonuje swoich zadań z należytą starannością albo zgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej lub obowiązującymi przepisami.

6. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa stwierdza wygaśnięcie uprawnień i skreśla biegłego z listy:

- 1) na własną prośbę biegłego,
- 2) w razie:

- a) pozbawienia biegłego praw publicznych,
- b) utraty przez biegłego zdolności do czynności prawnych orzeczonej przez sąd,
- c) skazania biegłego prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z chęci zysku,
- d) orzeczenia wobec biegłego prawomocnym wyrokiem sądowym kary dodatkowej w postaci zakazu wykonywania zawodu lub funkcji biegłego,
- e) śmierci biegłego,
- f) cofnięcia biegłemu uprawnień, o którym mowa w ust. 5.”;

44) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. 1. Jednostka organizacyjna w projektowanej i prowadzonej działalności jest obowiązana uwzględniać i stosować takie rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które wyeliminują szkodliwe oddziaływanie na środowisko poza terenem zakładu, do którego jednostka organizacyjna posiada tytuł prawny.

2. Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko, sporządzonej przez biegłego z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, wynika, że mimo zastosowania rozwiązań,

o których mowa w ust. 1, nie mogą być wyeliminowane uciążliwe oddziaływania na środowisko, to dla: oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów komunalnych, tras komunikacyjnych, kompostowni, lotnisk, linii i stacji elektroenergetycznych oraz obiektów radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych tworzy się obszar ograniczonego użytkowania.

3. Obszar ograniczonego użytkowania tworzy wojewoda w drodze rozporządzenia, określając granice obszaru, ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenu, wynikający z oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w ust. 2.

4. Ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenu, ustalone w przepisach wydanych na podstawie ust. 3, uwzględnia się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz przy ustalaniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.”;

45) po art. 71 dodaje się art. 71a w brzmieniu:

„Art. 71a. 1. Do naprawienia szkód powstałych w wyniku wprowadzenia ograniczeń, o których mowa w art. 71 ust. 2, jest zobowiązana jednostka organizacyjna, której działalność spowodowała wprowadzenie tych ograniczeń.

2. Do naprawienia szkód, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

3. W sprawach o naprawienie szkód orzekają sądy powszechne.”;

46) w art. 74 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister Gospodarki w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w drodze rozporządzenia, może określić szczegółowe wymagania, jakim ze względu na potrzeby ochrony środowiska powinny odpowiadać maszyny i inne urządzenia techniczne.”;

47) art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać użytkownikowi maszyny lub innego urządzenia technicznego wykonanie w określonym czasie odpowiednich czynności zmierzających do ograniczenia ich uciążliwości dla środowiska.

2. W wypadku niezastosowania się użytkownika maszyny lub innego urządzenia technicznego do ustaleń, o których

mowa w ust. 1, wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać unieruchomienie maszyny lub innego urządzenia technicznego, powodujących uciążliwości dla środowiska.”;

48) w art. 79 w ust. 2 wyrazy „Minister Przemysłu i Handlu” zastępuje się wyrazami „Minister Gospodarki w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa”;

49) w art. 82:

a) w ust. 1 skreśla się wyraz „gospodarczą”,

b) w ust. 2 wyrazy „Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego” zastępuje się wyrazem „Wojewoda”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie braku możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda zobowiąże jednostkę organizacyjną lub osobę fizyczną do uiszczenia na rzecz Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej kwoty pieniężnej odpowiadającej wysokości szkód wynikłych z naruszenia stanu środowiska.”;

50) w art. 84:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „w strefie ochronnej (art. 71 ust. 1) lub”,

b) w ust. 2 w zdaniach pierwszym i trzecim wyrazy „terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw gospodarki gruntami i wywłaszczania nieruchomości stopnia podstawowego” zastępuje się wyrazami „organ właściwy do spraw gospodarki gruntami i wywłaszczania nieruchomości”;

51) skreśla się art. 85;

52) w art. 86:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opłaty uiszczane są za:

1) wprowadzanie substancji zanieczyszczających do powietrza,

2) usuwanie drzew lub krzewów,

3) inne formy korzystania ze środowiska na zasadach określonych odrębnymi przepisami.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jednostki organizacyjne obowiązane są do uiszczania opłat, o których mowa w ust. 2 pkt 1; opłaty, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nalicza i pobiera organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu.”;

c) po ust 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Jednostki organizacyjne uiszczają opłaty, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bez względu na to, czy ustawa nakłada obowiązek posiadania decyzji ustalającej rodzaje i ilości sub-

stancji zanieczyszczających powietrze dopuszczonych do wprowadzania do powietrza.”;

53) art. 86a otrzymuje brzmienie:

- „Art. 86a. 1. Opłaty za wprowadzanie substancji zanieczyszczających do powietrza ustala się w zależności od ich rodzaju i ilości.
2. Opłatę za usunięcie drzew ustala się w zależności od obwodu pnia, rodzaju lub gatunku (odmiany) drzewa, a za usunięcie krzewów — w zależności od powierzchni porośniętej krzewami.”;

54) art. 86b otrzymuje brzmienie:

- „Art. 86b. 1. Opłaty, o których mowa w art. 86 ust. 2 pkt 1, jednostki organizacyjne ustalają we własnym zakresie i wnoszą je bez wezwania na rachunek urzędu wojewódzkiego właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska.
2. Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian ustala się, z zastrzeżeniem ust. 8, według stawek obowiązujących w dniu korzystania ze środowiska lub wprowadzania w nim zmian.
3. Opłaty, o których mowa w art. 86 ust. 2 pkt 1, jednostka organizacyjna obowiązana jest wnieść do końca miesiąca następującego po upływie każdego kwartału.
4. Jednostka organizacyjna obowiązana jest do prowadzenia aktualizowanej co kwartał ewidencji zawierającej wykaz rodzajów i ilości zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza oraz dane, na których podstawie określono te ilości.
5. Jednostka organizacyjna obowiązana jest bez wezwania przedstawić wojewodzie, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, informację zawierającą wykaz oraz dane, o których mowa w ust. 4, dotyczące zanieczyszczeń objętych opłatami, wprowadzonych w ubiegłym roku kalendarzowym do powietrza.
6. Wykazy, o których mowa w ust. 5, przechowywane są przez wojewodę w publicznie dostępnym rejestrze. Na wniosek jednostki organizacyjnej, uzasadniony szczególnymi potrzebami ochrony tajemnicy handlowej, organ wyłącza dane, o których mowa w ust. 4 i 5, z publicznie dostępnego rejestru, umieszczając o tym w nim informację.

7. W razie niedopełnienia przez jednostkę organizacyjną obowiązku wniesienia opłaty lub złożenia informacji, o której mowa w ust. 5, lub w razie złożenia informacji nasuwającej zastrzeżenia, wojewoda, na podstawie własnych ustaleń, wydaje decyzję, w której określa wysokość nie wniesionej opłaty, stosując stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania.

8. Ustaleń, o których mowa w ust. 7, dokonuje się w szczególności na podstawie:

- 1) ciągłych pomiarów emisji zanieczyszczeń,
- 2) wskaźników emisji zanieczyszczeń,
- 3) innych danych technologicznych i technicznych.

9. Jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 30 ust. 1, nie posiadające decyzji ustalającej rodzaje i ilości substancji zanieczyszczających powietrze dopuszczonych do wprowadzania do powietrza, a obowiązane do jej posiadania, ponoszą opłaty podwyższone o 100%, a począwszy od 1 stycznia 1999 r. — podwyższone o 200%, natomiast od 1 stycznia 2000 r. — o 500%.”;

55) w art. 86c:

- a) skreśla się ust. 2,
- b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta odracza jednostce organizacyjnej na okres dwóch lat termin uiszczenia opłaty za usunięcie drzew lub krzewów, jeżeli zezwolenie przewiduje możliwość przesadzenia ich w inne miejsce.

4. Jeżeli przesadzone drzewa lub krzewy zachowały żywotność po terminie dwóch lat od dnia ich przesadzenia lub nie zachowały żywotności na skutek siły wyższej lub kłęski suszy, wójt, burmistrz albo prezydent miasta umorzy należność z tytułu ustalonej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów.”;

56) w art. 86d:

- a) w ust. 1:
 - w pkt 3 wyrazy „wojewódzkim konserwatorem przyrody” zastępuje się wyrazem „wojewódą”,
 - pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4) jeżeli usunięcie jest związane z odnową i zabiegami pielęgnacyjnymi drzew znajdujących się na terenach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków,”
 - w pkt 7 wyrazy „wojewódzkim konserwatorem przyrody” zastępuje się wyrazem „wojewódą”,

— po pkt 9 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) usuwanych z terenów zieleni miejskiej, z parków ustanowionych przez radę gminy i ogrodów działkowych w związku z zabiegami pielęgnacyjnymi.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do usuwania krzewów.”;

57) art. 86e otrzymuje brzmienie:

„Art. 86e. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje substancji zanieczyszczających, za których wprowadzanie do powietrza pobiera się opłaty, oraz jednostkowe stawki opłat,
 - 2) rodzaje i gatunki (odmiany) drzew i krzewów, za których usuwanie pobiera się opłaty, oraz jednostkowe stawki opłat,
 - 3) szczegółowe zasady prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 86b ust. 4, oraz rejestru, o którym mowa w art. 86b ust. 6.
2. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, podwyższyć wysokość opłat, w przypadku gdy drzewa lub krzewy usuwa się z terenów ochrony uzdrowiskowej, terenów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków oraz terenów zieleni miejskiej, nie więcej niż o 100%.
3. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, współczynniki różnicujące opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz wysokość kwoty, poniżej której wojewoda, wójt, burmistrz albo prezydent miasta lub wojewódzki konserwator zabytków może odstąpić od pobrania opłaty, a także wykaz przedmiotowych i podmiotowych zwolnień od uiszczania opłat.
4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może podwyższyć stawki opłat za wprowadzanie substancji zanieczyszczających do powietrza.”;

58) art. 86f otrzymuje brzmienie:

- „Art. 86f. 1. Obowiązek uiszczenia opłaty przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku, w którym upłynął termin wniesienia opłaty.
2. Nie można wydać decyzji w sprawie ustalenia opłaty, o której mowa w art. 86 ust. 2 pkt 3, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym usunięto drzewa lub krzewy, upłynęło 5 lat.”;

59) w art. 86g:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za termin uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 86 ust. 2 pkt 1, uważa się ostatni dzień, w którym, zgodnie z art. 86b ust. 3, wpłata powinna nastąpić. W przypadku opłat, o których mowa w art. 86 ust. 2 pkt 2, termin płatności wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca wysokość opłaty stała się ostateczna.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Kwoty nadpłacone w wyniku nienależnie uiszczonych opłat (nadpłaty) podlegają z urzędu zaliczeniu na poczet bieżących i zaległych opłat, a w razie braku takich obowiązków — zaliczeniu na poczet przyszłych opłat, chyba że jednostka organizacyjna zgłosi wniosek o ich zwrot.

5. Wymierzone, a nie pobrane opłaty nie są objęte postępowaniem układowym.”;

60) w art. 87 po ust. 2 dodaje się ust. 3—10 w brzmieniu:

„3. Nadzór nad działalnością Narodowego Funduszu sprawuje Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

4. Uchwała Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka, w drodze decyzji, organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty otrzymania uchwały.

5. Organ nadzoru, wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały, może wstrzymać jej wykonanie.

6. W sprawach stwierdzenia nieważności uchwały przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368 i Nr 104, poz. 515 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 106, poz. 679 i Nr 114, poz. 739) stosuje się odpowiednio.

7. Przepisy ust. 4—6 stosuje się odpowiednio do wojewódzkich funduszy, z tym że organem nadzoru jest wojewoda.

8. Decyzja wojewody stwierdzająca nieważność uchwały jest ostateczna.

9. Po upływie terminu wskazanego w ust. 4 organ nadzoru nie może we własnym zakresie stwierdzić nieważności uchwały Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu. W tym przypadku organ nadzoru może zaskarżyć uchwałę do sądu administracyjnego.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, wydanie postanowienia o wstrzymaniu wykonania uchwały należy do sądu administracyjnego.”;

61) art. 87a otrzymuje brzmienie:

„Art. 87a. Środki Narodowego Funduszu, wojewódzkich funduszy i gminnych funduszy służą finansowaniu ochrony środowiska

i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.”;

62) w art. 87b:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „wymierzonych i”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dochodami Narodowego Funduszu są także wpływy z opłat i kar pieniężnych ustalanych na podstawie ustawy — Prawo geologiczne i górnicze. Dochody te przeznaczają się na finansowanie prac geologicznych w zakresie gospodarki zasobami naturalnymi i poznania budowy geologicznej kraju oraz na finansowanie potrzeb górnictwa służących zmniejszeniu uciążliwości dla środowiska wynikających z wydobywania kopalin.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Dochody, o których mowa w ust. 1—3, są środkami publicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. Nr 76, poz. 344 i Nr 130, poz. 645, z 1995 r. Nr 99, poz. 488 oraz z 1997 r. Nr 123, poz. 777 i 778).”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wojewoda i wojewódzki inspektor ochrony środowiska prowadzą wyodrębnione rachunki bankowe w celu gromadzenia i redystrybucji wpływów, o których mowa w ust. 1. Wpływy te, powiększone o dochody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o opłaty poniesione na egzekucję należności oraz o koszty obsługi rachunków bankowych, przekazuje się do dnia 15 następnego miesiąca na rachunek Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich i gminnych funduszy.”,

e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przed przekazaniem wpływów z kar na rachunek Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy, o których mowa w ust. 4, pomniejsza je o 20%, a kwotę uzyskaną z tytułu pomniejszenia przekazuje Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska z przeznaczeniem na cele, o których mowa w art. 18a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 77, poz. 335, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i z 1997 r. Nr 121, poz. 770).”,

f) po ust. 5 dodaje się ust. 5a—5b w brzmieniu:

„5a. W przypadku gdy składowisko odpadów jest zlokalizowane na obszarze więcej niż jednej gminy, dochód, o którym mowa w ust. 5, podlega podziałowi proporcjonalnie do powierzchni zajmowanych przez składowisko na obszarze tych gmin.

5b. Dochody gminnych funduszy gromadzone są na odrębnym rachunku bankowym.”,

g) w ust. 8 po wyrazie „Wpływy” dodaje się wyrazy „Narodowego Funduszu”;

63) art. 87c otrzymuje brzmienie:

„Art. 87c. Dochodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być także:

- 1) dochody z operacji finansowych, a w szczególności z tytułu posiadania udziałów przez Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze w spółkach, z odsetek od udzielonych pożyczek na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, z oprocentowania rachunków bankowych i lokat, z zysków ze sprzedaży i posiadania papierów wartościowych,
- 2) środki z tytułu emisji obligacji, zaciągania kredytów i zyski z przedsięwzięć realizowanych na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej wspólnie z innymi jednostkami organizacyjnymi,
- 3) inne wpłaty i środki z innych funduszy,
- 4) inne dochody określone przez Radę Ministrów.”;

64) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. Środki gminnych funduszy przeznaczają się na:

- 1) edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
- 2) wspomaganie systemów kontrolno-pomiarowych stanu środowiska oraz systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła,
- 3) realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej,
- 4) urządzenie i utrzymywanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków ustanowionych przez radę gminy,
- 5) realizację przedsięwzięć związanych z gospodarczym wykorzystaniem oraz składowaniem odpadów,
- 6) wspieranie działań zapobiegających powstawaniu zanieczyszczeń i odpadów, w szczególności zmierzających do wprowadzenia czystszej produkcji,
- 7) profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach szczególnej ochrony środowiska, na których występują przekroczenia norm zanieczyszczeń środowiska,
- 8) inne zadania służące ochronie środowiska wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju w gminie, ustalone przez radę gminy.”;

65) art. 88a otrzymuje brzmienie:

„Art. 88a. Środki wojewódzkich funduszy przeznaczają się na wspomaganie działalności określonej w art. 88 pkt 1—8, a ponadto na dofinansowywanie:

- 1) działań na rzecz ochrony przyrody i lasów oraz zadań związanych ze zwiększaniem lesistości kraju,
- 2) działań polegających na zapobieganiu nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska i na ich likwidacji,
- 3) badań naukowych i upowszechniania ich wyników oraz postępu technicznego w ochronie środowiska i gospodarce wodnej,
- 4) opracowań i wdrażania nowych technik i technologii, w szczególności dotyczących: ścieków, paliw i spalin, utylizacji odpadów, ograniczania hałasu, promieniowania oraz zużycia wody,
- 5) innych zadań związanych ze zrównoważonym rozwojem, ochroną środowiska i gospodarką wodną, ustalonych w planach działalności wojewódzkich funduszy.”;

66) art. 88b otrzymuje brzmienie:

„Art. 88b. 1. Środki Narodowego Funduszu przeznacza się na wspomaganie działalności w sferze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z celami określonymi w art. 88 pkt 1—8 i art. 88a pkt 1—4, a ponadto polegającej na:

- 1) rozwoju przemysłu produkcji urządzeń mechanicznych i aparatury kontrolno-pomiarowej, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej,
 - 2) rozwoju specjalistycznego potencjału wykonawczego służącego realizacji inwestycji w sferze ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
 - 3) rozwoju sieci stacji pomiarowych, laboratoriów i ośrodków przetwarzania informacji, służących badaniu jakości środowiska,
 - 4) realizacji kompleksowych programów badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych oraz programów edukacji ekologicznej,
 - 5) wspomaganii regionalnych i ponadregionalnych programów zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska,
 - 6) realizacji innych zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną, ustalonych w planie działalności Narodowego Funduszu.
2. Środki Narodowego Funduszu można przeznaczać na wspieranie projektów inwestycji, o których mowa w ust. 1, poza granicami kraju.”;

67) w art. 88c:

- a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) dopłaty do preferencyjnych kredytów i pożyczek,”

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Przeznaczenie środków na finansowanie prac geologicznych wymaga zasięgnięcia opinii Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, a na finansowanie potrzeb górnictwa — opinii Ministra Gospodarki oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 4—7 w brzmieniu:

„4. Na wniosek wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska, jeżeli jego środki własne zostały wyczerpane, Narodowy Fundusz może dofinansować działalność wojewódzkiego funduszu służącą realizacji zadań wynikających z priorytetów i polityki ekologicznej państwa.

5. Narodowy Fundusz może udzielać poręczeń spłaty kredytów oraz zwrotu środków przyznanych przez rządy państw i organizacje międzynarodowe, przeznaczonych na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

6. Narodowy Fundusz może przejąć zobowiązania Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, jeżeli przyznanie środków przez rządy państw i organizacje międzynarodowe, zgodnie z ustaleniami umów międzynarodowych, jest uwarunkowane udzieleniem przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa gwarancji zwrotu wypłaconych kwot w całości lub w części, z przyczyn określonych w tych umowach.

7. Wnioskom o przyznanie pożyczek lub dotacji, których wartość jednostkowa przekracza 10 000 000 ECU, dotyczącym projektów lub inwestycji mających na celu założenie urządzeń lub instalacji służących jedynie ograniczeniu uciążliwości spowodowanych powstawaniem zanieczyszczeń lub odpadów — takich jak np. oczyszczalnie ścieków, elektrofiltry lub składowiska odpadów — towarzyszyć musi uzasadnienie zawierające analizę ewentualnych alternatywnych rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych mających na celu wyeliminowanie lub ograniczenie powstawania zanieczyszczeń i odpadów i wprowadzenie czystszej produkcji.”;

68) art. 88e otrzymuje brzmienie:

„Art. 88e. 1. Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu liczy od 13 do 15 osób, a rady nadzorcze wojewódzkich funduszy od 7 do 9 osób.

2. Skład i strukturę Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu ustala Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, uwzględniając w składzie Rady dwóch przedstawicie-

- li ogólnopolskiej reprezentacji gmin oraz przedstawiciela pozarządowych organizacji ekologicznych wybranego spośród zgłoszonych przez nie kandydatów cieszących się poparciem największej liczby organizacji.
3. W przypadku niezgłoszenia przedstawicieli przez ogólnopolską reprezentację gmin lub pozarządowe organizacje ekologiczne Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa może delegować na ich miejsce swoich przedstawicieli.
 4. Członków Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu powołuje i odwołuje Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.
 5. W skład rad nadzorczych wojewódzkich funduszy wchodzi:
 - 1) przedstawiciel wojewody,
 - 2) przewodniczący komisji ochrony środowiska sejmiku samorządowego,
 - 3) przewodniczący wojewódzkiej komisji ochrony przyrody,
 - 4) przedstawiciel Narodowego Funduszu, wyznaczony przez Radę,
 - 5) jeden lub dwaj eksperci z dziedziny ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wyznaczeni przez wojewodę,
 - 6) jeden lub dwaj eksperci wyznaczeni przez sejmik samorządowy,
 - 7) przedstawiciel pozarządowych organizacji ekologicznych wybrany spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje działające na terenie danego województwa i cieszących się poparciem największej ich liczby.
 6. Członków rady nadzorczej wojewódzkiego funduszu, o których mowa w ust. 5, powołuje i odwołuje wojewoda.
 7. Funkcji członka rady nadzorczej wojewódzkiego funduszu nie może pełnić wojewoda oraz wicewojewoda.
 8. Do zadań Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu i rad nadzorczych wojewódzkich funduszy należy odpowiednio:
 - 1) ustalanie kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 2) uchwalanie, w oparciu o politykę ekologiczną państwa, planów działalności wojewódzkich funduszy oraz zatwierdzanie list przedsięwzięć priorytetowych do 30 listopada każdego roku,
 - 3) uchwalanie, w oparciu o politykę ekologiczną państwa i listy przedsięwzięć priorytetowych wojewódzkich funduszy, planu działalności i zatwierdzanie list priorytetowych przedsięwzięć Narodowego Funduszu, do dnia 31 stycznia każdego roku,
 - 4) ustalanie zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji,
 - 5) zatwierdzanie wniosków zarządu w sprawach emisji obligacji własnych oraz nabywania obligacji i akcji jednostek gospodarczych, zaciągania kredytów i pożyczek, wnoszenia udziałów do spółek, a także zatwierdzanie wniosków o udzielenie pożyczek i dotacji, których wartość jednostkowa przekracza:
 - a) w przypadku pożyczki lub dotacji z Narodowego Funduszu — równowartość kwoty 300 000 ECU,
 - b) w przypadku pożyczki lub dotacji z wojewódzkiego funduszu — 0,5% dochodów uzyskanych przez ten fundusz w roku poprzednim,
 - 6) zatwierdzanie rocznych sprawozdań zarządu z działalności i bilansu Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 7) ustalanie zasad wynagradzania członków Zarządu i pracowników biura Narodowego Funduszu oraz członków zarządów i pracowników biur wojewódzkich funduszy,
 - 8) kontrola działalności Zarządu Narodowego Funduszu i zarządów wojewódzkich funduszy,
 - 9) składanie w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku kalendarzowego sprawozdań:
 - a) z działalności Narodowego Funduszu — Ministrowi Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,
 - b) z działalności wojewódzkich funduszy — właściwemu wojewodzie.
 9. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu za udział w pracach Rady ustala Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, a wynagrodzenie członków rad nadzorczych woje-

wódzkich funduszy — właściwy wojewoda.”;

69) w art. 88f:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Funkcji członka zarządu wojewódzkiego funduszu nie można łączyć z zatrudnieniem w administracji publicznej.”,

b) w ust. 5 wyrazy „ust. 4 pkt 4” zastępuje się wyrazami „ust. 8 pkt 5”;

70) art. 88g otrzymuje brzmienie:

„Art. 88g. 1. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze tworzą fundusz statutowy i fundusz rezerwowy oraz mogą tworzyć inne fundusze.

2. Na fundusz statutowy składają się w szczególności wartość netto środków trwałych, wartości niematerialne i prawne oraz środki pieniężne zgromadzone z dochodów, o których mowa w art. 87b.

3. Fundusz rezerwowy tworzy się z części zysku netto.

4. Koszty działalności Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy pokrywane są z przychodów z operacji finansowych, a w szczególności z posiadania udziałów w innych jednostkach, z papierów wartościowych, z odsetek od pożyczek i należności, w tym także odsetek za zwłokę w zapłacie, z rozwiązania rezerw, otrzymania dyskonta, z zysków ze sprzedaży papierów wartościowych, z uzyskania dodatnich różnic kursowych oprocentowania lokat i rachunków bankowych.

5. Dochody z działalności Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy zwalnia się z podatku dochodowego.”;

71) w art. 88h:

a) w ust. 1 na końcu dodaje się wyrazy „i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Burmistrzowie, wójtowie i prezydenci miast co roku przedstawiają do zatwierdzenia radzie gminy projekt zestawienia przychodów i wydatków gminnego funduszu.”,

c) w ust. 6 wyrazy „Burmistrzowie i wójtowie” zastępuje się wyrazami „Burmistrzowie, wójtowie i prezydenci miast”;

72) po art. 88h dodaje się art. 88i w brzmieniu:

„Art. 88i. 1. Szczegółowe zasady, organizację i tryb działania organów Narodowego Funduszu określa statut Narodowego Funduszu.

2. Statut, o którym mowa w ust. 1, nadaje Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Finansów w drodze rozporządzenia.

3. Szczegółowe zasady gospodarki finansowej Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska określa Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Finansów w drodze rozporządzenia.

4. Szczegółowe zasady, organizację i tryb działania wojewódzkiego funduszu określa statut nadany przez wojewodę po uzgodnieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”;

73) w art. 89 skreśla się ust. 2;

74) art. 90 otrzymuje brzmienie:

„Art. 90. 1. Organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego zapewniają warunki niezbędne do realizacji zasady zrównoważonego rozwoju oraz przestrzegania przepisów o ochronie środowiska na terenie objętym właściwością tych organów przez podległe im i nadzorowane przez nie jednostki organizacyjne.

2. Rada Ministrów określa politykę ekologiczną państwa zgodną z zasadą zrównoważonego rozwoju.

3. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, wojewodowie oraz rady gmin opracowują programy zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska wynikające z polityki ekologicznej państwa.

4. Częścią programów, o których mowa w ust. 3, są krajowe, wojewódzkie i gminne listy przedsięwzięć priorytetowych.”;

75) w art. 91 wyrazy „na terenie” zastępuje się wyrazami „w zakresie”;

76) w art. 97 w ust. 3 po wyrazie „powołuje” dodaje się wyrazy „i odwołuje”;

77) w art. 99:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jednostki pomocnicze samorządu terytorialnego, samorząd pracowniczy, jednostki ochotniczych straży pożarnych, związki zawodowe i inne organizacje społeczne, których statutowym celem jest ochrona środowiska, mogą podejmować działalność sprzyjającą ochronie środowiska i zmierzającą do urzeczywistnienia prawa obywateli do korzystania z jego wartości, polegającą w szczególności na:

1) kształtowaniu właściwego stosunku do środowiska, szerzeniu zrozumienia celów ochrony środowiska oraz propagowaniu spraw ochrony środowiska i poczynań zmierzających do zapewnienia tej ochrony,

- 2) inicjowaniu i podejmowaniu społecznych działań dotyczących ochrony środowiska,
 - 3) inicjowaniu i podejmowaniu działań dotyczących właściwego stosunku do zwierząt i innych składników przyrody żywej,
 - 4) zgłaszaniu wniosków mających na celu ochronę środowiska w działalności inwestycyjnej i eksploatacyjnej oraz zmierzających do poprawy jego stanu,
 - 5) współdziałaniu z jednostkami organizacyjnymi w opracowaniu i realizacji programów i planów działania zmierzających do poprawy stanu środowiska,
 - 6) zwiększaniu społecznego wpływu na działalność jednostek organizacyjnych w celu zapewnienia optymalnej efektywności poczynań na rzecz ochrony środowiska,
 - 7) organizowaniu spotkań mających na celu rozszerzenie zainteresowania problematyką zrównoważonego rozwoju,
 - 8) wykonywaniu innych uprawnień przewidzianych w ustawie.”,
- b) w ust. 2 wyrazy „Organom samorządu mieszkańców miast i wsi” zastępuje się wyrazami „Jednostkom pomocniczym samorządu terytorialnego”;
- 78) w art. 99a:
- a) w ust. 1 wyrazy „Wojewódzkie rady narodowe mogą” zastępuje się wyrazami „Rada gminy może”,
 - b) w ust. 2 wyrazy „wojewódzka rada narodowa” zastępuje się wyrazami „i odwołuje rada gminy”,
 - c) w ust. 4 wyrazy „wojewódzką radę narodową” zastępuje się wyrazami „radę gminy”;
- 79) art. 100 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 100. 1. Organizacje, o których mowa w art. 99 ust. 1 i art. 99a, mogą występować do właściwych organów administracji publicznej o zastosowanie środków zmierzających do usunięcia zagrożenia środowiska, jak też występować do sądu z roszczeniem o zaniechanie naruszania środowiska na określonym terenie i przywrócenie stanu poprzedniego lub naprawienie zaistniałych w związku z tym szkód oraz o zakazanie lub ograniczenie działalności zagrożającej środowisku.
2. Organy administracji publicznej, decydujące o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz o pozwoleniu na budowę, przed wydaniem decyzji dotyczącej inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi lub inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska, informują o przygotowywanych przedsięwzięciach jednostki pomocnicze samorządu terytorialnego oraz organizacje społeczne właściwe ze względu na przedmiot i teren działania; jednostki te i organizacje w terminie nie dłuższym niż 30 dni mogą zgłosić wnioski i zastrzeżenia.
3. Właściwy organ administracji publicznej rozpatruje zgłoszone wnioski i zastrzeżenia oraz zawiadamia o sposobie ich załatwienia jednostki pomocnicze samorządu terytorialnego oraz organizacje społeczne, które zgłosiły wnioski i zastrzeżenia.
4. Organizacjom społecznym zainteresowanym ochroną środowiska ze względu na przedmiot i teren swojego działania, a także jednostkom pomocniczym samorządu terytorialnego w zakresie ich właściwości miejscowej przysługuje prawo uczestnictwa na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z ochroną środowiska.
5. Organy zobowiązane do powiadamiania organizacji społecznych w sprawach, o których mowa w ust. 2, prowadzą listę organizacji społecznych, które, powołując się na przedmiot i teren swego działania, zgłoszą danemu organowi chęć otrzymywania takich powiadomień.”;
- 80) w art. 104 w ust. 1 po wyrazie „wojewoda” dodaje się wyrazy „, w porozumieniu z komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej i wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska,”;
- 81) w art. 105 w ust. 3 wyrazy „Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa” zastępuje się wyrazami „Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji”;
- 82) po art. 105 dodaje się art. 105a i 105b w brzmieniu:
- „Art. 105a. 1. W celu przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska wójt, burmistrz albo prezydent miasta, na którego terenie znajduje się instalacja mogąca spowodować nadzwyczajne zagrożenie środowiska, obowiązani są do sporządzenia planu operacyjno-ratowniczego na wypadek wystąpienia takiego zagrożenia poza terenem, do którego jednostka organizacyjna eksploatująca tę instalację posiada tytuł prawny.
2. Jeśli nadzwyczajne zagrożenie swoim zasięgiem może przekraczać granice jednej gminy, plan operacyjno-ratowniczy, o którym mowa w ust. 1, sporządza wojewoda na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, a jeśli zagro-

żenie wykracza poza teren województwa — Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej na wniosek wojewody lub Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

3. Jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 1, obowiązana jest do przedstawienia organom, o których mowa w ust. 1 i 2, dokumentacji umożliwiającej sporządzenie planów operacyjno-ratowniczych.
4. Koszty sporządzenia planu, o którym mowa w ust. 1, i dokumentacji, o której mowa w ust. 3, ponosi jednostka organizacyjna, której działalność stwarza możliwość wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia środowiska.
5. Minister Gospodarki, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinien odpowiadać plan operacyjno-ratowniczy sporządzony na wypadek wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia poza teren, do którego jednostka organizacyjna eksploatująca instalację mogącą spowodować nadzwyczajne zagrożenie środowiska posiada tytuł prawny.

- Art. 105b. 1. Użytkownicy instalacji mogących spowodować nadzwyczajne zagrożenie środowiska są obowiązani do przeprowadzania ich okresowych kontroli, weryfikowania wyników raportu bezpieczeństwa, o którym mowa w ust. 4, oraz sporządzenia i okresowego weryfikowania planu operacyjno-ratowniczego podejmowanych na własnym terenie działań na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń.
2. Plan operacyjno-ratowniczy, o którym mowa w ust. 1, uzgadnia się z wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, na którego terenie znajduje się instalacja mogąca spowodować nadzwyczajne zagrożenie środowiska, oraz z właściwą komendą rejonową Państwowej Straży Pożarnej.
 3. Minister Gospodarki, w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinien odpowiadać plan operacyjno-ratowniczy podejmowanych

na własnym terenie działań na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, oraz szczegółowe zasady jego weryfikacji.

4. Inwestor i użytkownik instalacji mogącej spowodować nadzwyczajne zagrożenie środowiska są obowiązani, przed oddaniem jej do eksploatacji, do sporządzenia raportu bezpieczeństwa.
5. Minister Gospodarki, w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinien odpowiadać raport bezpieczeństwa, oraz szczegółowe zasady jego weryfikacji.”;

83) w art. 106 w ust. 1 w pkt 3 skreśla się przecinek oraz wyrazy „narusza zakazy lub nakazy mające na celu ochronę walorów wypoczynkowych i krajobrazowych określonego terenu (art. 41)”

84) po art. 106 dodaje się art. 106a w brzmieniu:

„Art. 106a. Kto wbrew przepisom i ciążącemu na nim obowiązкови utrudnia lub uniemożliwia Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska oraz upoważnionym przez nich pracownikom Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzenie kontroli, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności, grzywny albo karze nagany.”;

85) w art. 110:

- a) w ust. 1 po wyrazach „wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza” dodaje się wyrazy „i pobiera”,
- b) w ust. 1b wyrazy „organ gminy” zastępuje się wyrazami „wójt, burmistrz albo prezydent miasta”,
- c) po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:

„1c. Decyzje o wymiarze kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 1b, oraz decyzje o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu kary na raty przechowywane są przez właściwe organy w publicznie dostępnym rejestrze.”,
- d) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi wysokość, zasady i tryb nakładania kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 1b, oraz szczegółowe zasady prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 1c.”,
- e) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Wymierzone, a nie pobrane kary nie są objęte postępowaniem układowym.”;

86) w art. 110b w ust. 1 po wyrazie „kary” dodaje się wyraz „łącznej”;

87) w art. 110c:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Decyzja o odroczeniu terminu płatności może być podjęta w razie stwierdzenia, że ukarana jednostka organizacyjna realizuje terminowo inwestycje, a ich wykonanie oraz oddanie do użytku w okresie nie dłuższym niż 5 lat zapewni usunięcie przyczyn wymierzenia tej kary.”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Przepis ust. 6 może być zastosowany odpowiednio w przypadku stwierdzenia przez wojewódzkich inspektorów, że inwestycja nie jest realizowana zgodnie z ustalonym harmonogramem.”

Art. 2. 1. Sprawy wszczęte, a nie zakończone wydaniem decyzji ostatecznej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają rozpoznaniu w trybie przepisów niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do spraw wszczętych, a nie zakończonych wydaniem decyzji ostatecznej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w zakresie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz do opłat za 1997 r. stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym jednak że dla jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 30 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się podwyższonej o 100% opłaty za brak decyzji o dopuszczalnej emisji.

Art. 3. 1. Przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc, wydane na podstawie art. 41 ustawy, o której mowa w art. 1, akty prawne zawierające zakazy lub nakazy konieczne do zapewnienia ochrony terenów posiadających walory wypoczynkowe i krajobrazowe przed ich niszczeniem bądź utratą tych walorów.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, wojewodowie dostosują akty prawne, o których mowa w ust. 1, do wymagań ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114, poz. 492, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 89, poz. 415, z 1995 r. Nr 147, poz. 713, z 1996 r. Nr 91, poz. 409 oraz z 1997 r. Nr 14, poz. 72, Nr 43, poz. 272 i Nr 54, poz. 349).

Art. 4. Biegli wpisani na listę rzeczoznawców Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zachowują swoje uprawnienia przez 2 lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dotychczas ustanowione parki wiejskie stają się parkami ustanowionymi przez radę gminy w rozumieniu art. 47 ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 6. Użytkownicy istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy instalacji mogących spowo-

dować nadzwyczajne zagrożenie środowiska są obowiązani, w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, do sporządzenia raportu bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 105b ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 7. 1. Na wniosek jednostki organizacyjnej wojewoda, w drodze decyzji, może odroczyć termin uiszczenia naliczonych, a nie pobranych do dnia 31 grudnia 1995 r., opłat za wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza i składowanie odpadów oraz opłat naliczonych za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych wraz z odsetkami za nieterminowe uiszczenie tych opłat na okres nie dłuższy niż 3 lata.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może być podjęta pod warunkiem, że jednostka organizacyjna ubiegająca się o odroczenie w terminie uiszcza opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, naliczone po dniu wejścia w życie ustawy.

3. Po upływie okresu odroczenia opłaty wraz z odsetkami objęte decyzją o odroczeniu, z zastrzeżeniem ust. 4, jednostka organizacyjna uiszcza w okresie nie dłuższym niż 5 lat w ratach określonych przez wojewodę w decyzji, o której mowa w ust. 1.

4. Odsetki, o których mowa w ust. 1, wojewoda może, w drodze decyzji, umorzyć po upływie okresu odroczenia, jeżeli w tym okresie jednostka organizacyjna realizuje inwestycje służące ochronie środowiska.

5. W przypadku stwierdzenia, że w okresie odroczenia jednostka organizacyjna nie uiszcza w terminie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, naliczanych po dniu wejścia w życie ustawy, wojewoda, w drodze decyzji, stwierdzi wygaśnięcie decyzji, o której mowa w ust. 1, i jednocześnie zobowiąże jednostkę organizacyjną do uiszczenia odroczonej opłaty i odsetek wraz z odsetkami ustawowymi za okres odroczenia w terminie 14 dni od daty wydania tej decyzji.

6. Decyzja wojewody, o której mowa w ust. 5, jest ostateczna.

7. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, przerywa bieg przedawnienia poboru opłaty.

Art. 8. 1. Jednostki organizacyjne, które posiadają wydane na podstawie dotychczasowych przepisów decyzje w sprawie stref ochronnych, obowiązane są w terminie do 2005 r. do ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko do terenu, do którego posiadają tytuł prawny.

2. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, wojewodowie z urzędu stwierdzą wygaśnięcie wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów decyzji w sprawie stref ochronnych.

3. Jeżeli przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, jednostka organizacyjna ograniczy szkodliwe

oddziaływanie na środowisko do terenu, do którego posiada tytuł prawny, wojewoda, na jej wniosek, stwierdzi wygaśnięcie decyzji w sprawie strefy ochronnej.

4. Właściciel nieruchomości położonej w strefie ochronnej może do 2005 r. żądać wykupu lub zamiany nieruchomości na inną, na zasadach określonych w art. 84 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, jeżeli korzystanie z niej w sposób dotychczasowy byłoby związane z istotnymi ograniczeniami lub utrudnieniami.

5. Jeżeli po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, jednostka organizacyjna nie ograniczy szkodliwego oddziaływania na środowisko do terenu, do którego posiada tytuł prawny, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w drodze decyzji, nakaze wstrzymanie działalności powodującej szkodliwe oddziaływanie na środowisko. Decyzja wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska jest natychmiast wykonalna.

Art. 9. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. — Prawo o postępowaniu układowym (Dz.U. Nr 93, poz. 836, z 1950 r. Nr 38, poz. 349, z 1990 r. Nr 55, poz. 320, z 1996 r. Nr 6, poz. 43 i Nr 43, poz. 189 oraz z 1997 r. Nr 96, poz. 592 i Nr 121, poz. 770) w art. 4 w § 1 po pkt 7 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 8 i 9 w brzmieniu:

„8) wymierzone na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska, a nie pobrane opłaty za wprowadzanie substancji zanieczyszczających do powietrza oraz kary pieniężne,

9) wymierzone na podstawie przepisów ustawy — Prawo wodne, a nie pobrane opłaty za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych stanowiących własność państwa oraz kary pieniężne.”

Art. 10. W ustawie z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222, z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335, z 1993 r. Nr 40, poz. 183, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1995 r. Nr 47, poz. 243, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 47, poz. 299 i Nr 88, poz. 554) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25 w ust. 2 wyrazy „lub jednostkę organizacyjną wskazaną przez organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego” zastępuje się wyrazami „z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa”;

2) w art. 31:

a) w ust. 4 skreśla się pkt 3,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Biegłym biorącym udział w postępowaniu wodnoprawnym uprawnienia są nadawane w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska.”

Art. 11. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 77,

poz. 335, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i z 1997 r. Nr 121, poz. 770) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 w ust. 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) rozpatrywanie wniosków o przeprowadzenie kontroli, składanych przez wojewódzki sejmik samorządu terytorialnego,”;

2) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. Przekazane przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska środki finansowe w wysokości 20% pobranych kar pieniężnych wymierzonych w wyniku kontroli przestrzegania wymogów ochrony środowiska oraz środki, o których mowa w art. 18 ust. 1, przeznaczają się na usprawnienie funkcjonowania Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska i na premie dla jej pracowników, a w szczególności dla tych, którzy przyczynili się do skutecznej realizacji zadań, o których mowa w art. 2.

2. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób rozdyponowania środków, o których mowa w ust. 1, oraz zasady przyznawania premii pracownikom Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska.”;

3) w art. 19 po wyrazie „lokalizacji” dodaje się wyrazy „inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz”.

Art. 12. W ustawie z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114, poz. 492, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 89, poz. 415, z 1995 r. Nr 147, poz. 713, z 1996 r. Nr 91, poz. 409 oraz z 1997 r. Nr 14, poz. 72, Nr 43, poz. 272 i Nr 54, poz. 349) w art. 40 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Biegłym w zakresie ochrony przyrody uprawnienia są nadawane w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska.”

Art. 13. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 111, poz. 726) po art. 105 dodaje się art. 105a w brzmieniu:

„Art. 105a. 1. Jeżeli ustawa uzależnia ważność rozstrzygnięcia organu państwowej administracji geologicznej od jego uzgodnienia lub zaopiniowania przez inny organ, zajęcie stanowiska przez ten organ powinno nastąpić nie później niż w ciągu 14 dni od daty doręczenia tego rozstrzygnięcia lub jego projektu.

2. Jeżeli organ, o którym mowa w ust. 1, nie zajmie stanowiska w sprawie, rozstrzygnięcie uważa się za przyjęte w brzmieniu przedłożonym przez organ państwo-

wej administracji geologicznej, z upływem terminu określonego w ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do rozstrzygnięć organu państwowego nadzoru górniczego.”

Art. 14. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i z 1997 r. Nr 111, poz. 726) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dołącza się prognozę skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, sporządzoną przez biegłego z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”;

- 2) w art. 40:

- a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i pkt 2, podejmowane są przez właściwe organy w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące, na podstawie ocen oddziaływania na środowisko, sporządzanych przez biegłych z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”,

- b) w ust. 5 w pkt 2 lit.b) otrzymuje brzmienie:

„b) oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze inwestycji, o których mowa w pkt 1, sporządzane przez biegłych z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”;

- 3) w art. 41 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, zainteresowany obowiązany jest załączyć ocenę oddziaływania na środowisko w odniesieniu do inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi i mogących pogorszyć stan środowiska, sporządzoną przez biegłego z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”

Art. 15. W ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych (Dz. U. Nr 127, poz. 627 oraz z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz. 775) w art. 20 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ocenę oddziaływania autostrady na środowisko, sporządzoną przez biegłego z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”

Art. 16. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 22, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*